Ministerie van Justitie en Veiligheid

MJenV
SJenV

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
7665253

nota

Beantwoording vragen van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid naar aanleiding van het rondetafelgesprek over (verkeers)boetes en oplopende betalingsproblemen d.d. 15 april 2026

1. Aanleiding

Op 15 april jl. heeft er in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek plaatsgevonden over (Verkeers)boetes en oplopende betalingsproblemen. Hierbij ging het zowel over de hoogte van de initiële boetebedragen als de ophogingen bij niet tijdig betalen. Ook in de bijgevoegde vragen komen beide onderwerpen aan bod. De vragen zijn gesteld aan de minister van Justitie en Veiligheid. Het inningsbeleid valt echter onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris. Daarom wordt de beantwoording door zowel de minister als staatssecretaris verzonden.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van bijgevoegde antwoorden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De vragen hebben betrekking op:

- De maatschappelijke kosten (als gevolg van het ontstaan van schulden door verkeersboetes) en baten van het verkeersboetebeleid en het doen van nader onderzoek hiernaar;
- De indexeringssystematiek van de verkeersboetes;
- De verklaring voor het verschil in ophogingssystematiek bij niet tijdig betalen van verkeersboetes en strafrechtelijke boetes en de kosten voor het aanpassen van deze ophogingssystematiek;
- De proportionaliteit van de verkeersboetes en de verhoudingen tussen de verschillende sanctiestelsels;
- De mogelijkheid om meeropbrengsten van verkeersboetes te gebruiken om de boetes te verlagen;
- Het voorkomen van oneigenlijke gebruik van de bevoegdheid om de Wahv-tarieven vast te stellen;
- Cijfers over de ontwikkeling van de boetehoogtes, het aantal verhogingen bij niet tijdig betalen, de inkomsten uit boetes en ophogingen voor welke feiten de meeste boetes opgelegd worden en in welke gemeenten;
- De prejudiciële procedure bij de Hoge Raad over de ophogingen
- De kosten voor het verlagen van de boetes en mogelijkheden voor dekking hiervoor;
- De relatie tussen boetehoogtes en verkeersveiligheid;
- De invloed van de boetehoogtes op het gedrag van politieagenten;
- De rol van het CJIB in het boetebeleid.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
7665253

4. Toelichting

4.1. Politieke context

De verkeersboetes op grond van de Wahv staan al langere tijd volop in de politieke aandacht. Tijdens commissiedebatten worden regelmatig vragen gesteld over de hoogte van de Wahv-boetes en de ontstane disbalans met de andere sanctiestelsels en de inning van de Wahv-boetes. Ook zijn hier de afgelopen jaren meerdere moties over ingediend en aangenomen. In 2024 heeft de Kamer Motie el Abassi (DENK) aangenomen die verzocht de verkeersboetes met 4,3% te verlagen en verkeersboetes niet meer te gebruiken om begrotingstekorten te dekken. Deze motie is vanwege een gebrek aan dekking niet uitgevoerd. In 2025 heeft de Kamer de motie van Nispen (SP) aangenomen die verzocht de verkeersboetes de komende jaren niet te laten meestijgen met de inflatie. Ook deze motie is door een gebrek aan dekking niet uitgevoerd. Afgelopen april heeft de Kamer nog een motie van El Abassi aangenomen die verzoekt te waarborgen dat verkeersboetes primair worden ingezet als instrument voor verkeersveiligheid en niet als begrotingsmiddel. U (de minister van JenV) heeft reeds meerder keren aangegeven de boetes niet beleidsmatig te zullen verhogen bovenop de jaarlijkse indexering.

In 2024 heeft de Kamer een motie aangenomen over verlaging van de ophogingenpercentages bij verkeersboetes. In oktober vorig jaar heeft de Kamer nog een drietal moties aangenomen die verzoeken de ophogingen bij Wahv-boetes fors te verlagen. Ook voor een eventuele verlaging zijn geen middelen beschikbaar. Tevens loopt er op dit moment een prejudiciële procedure bij de Hoge Raad naar aanleiding van vragen van de rechtbank Den Haag over eventuele strijdigheid van de ophogingen bij Wahv-boetes met art. 6 EVRM, art. 7 EVRM en/of art 1 EP bij het EVRM. De zaak is thans in behandeling bij de Advocaat-Generaal voor conclusie.

4.2. Financiële overwegingen

- Het conform het advies van het Openbaar Ministerie in het rapport 'Boetestelsels in balans' verlagen van de verkeersboetes met 30%, kost structureel 300 miljoen euro.
- Het verlagen van de ophogingenpercentages kost afhankelijk van het gekozen scenario 12 tot 64 miljoen euro structureel.
- Deze bedragen moeten op de begroting van JenV worden gedekt, hiervoor zijn geen middelen beschikbaar.

4.3. Krachtenveld

De antwoorden zijn opgesteld door DGRR, DGSenB, DFEZ, DWJZ, DGPenV en SZW en afgestemd met MinFin (IRF), CJIB en OM.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.